Lausunto
29.9.2026
Dnro 548/03.01.01/2026

Eronen Ilkka, Jormanainen Jaana

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

U 57/2026 vp - Suomen liittyminen EDU-EDIC-konsortioon

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi liittyen Suomen mahdolliseen liittymiseen EDU-EDIC-konsortioon. Kuntaliitto suhtautuu EDU-EDICiin liittymiseen myönteisesti. U-kirjelmän perusteella EDU-EDIC näyttäytyy tällä hetkellä ennen kaikkea valtion ja EU-tason yhteistyörakenteena, joskin suuri osa mahdollisista tulevaisuuden hyödyistä, kustannuksista ja toimeenpanosta realisoituisi käytännössä kunnissa ja koulutuksen järjestäjillä.

Suomea EDU-EDICissä edustaisi opetus- ja kulttuuriministeriö. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että Suomen osallistumiselle **luodaan kansallinen yhteistyö- ja ohjausmalli,** jossa kuntien ja muiden koulutuksen järjestäjien edustajat osallistuvat määrittämään Suomen tavoitteita ja kantoja. Sen kautta kunnat ja muut koulutuksen edustajat pääsevät määrittelemään tulevia ratkaisuja, osallistumaan niiden kehittämiseen sekä hyödyntämään niiden kautta avautuvia verkostoja ja rahoitus- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kuntaliitto painottaakin, että kansallinen organisointi tulee olla selkeä ja jäsenyydessä toimitaan aktiivisesti, jotta saadaan täysi hyöty jäsenyydestä.

Kuntaliitto pitää myönteisenä tavoitteena vahvistaa eurooppalaista digitaalista koulutusinfrastruktuuria. Riippuvuuksien vähentäminen eurooppalaisten arvojen ulkopuolella tuotetuista digitaalisista ratkaisuista on kiinnostava kysymys ja siinä tulee huomioida, että ratkaisut ovat kilpailukykyisiä laadun, käytettävyyden (mm. yhteentoimivuus nykyisten järjestelmien kanssa), tietoturvan ja kustannusten näkökulmasta. Niiden tulee tuottaa konkreettista lisäarvoa koulutuksen järjestäjille. Kuntaliitto pitää tärkeänä myös sitä, että EDU-EDICissä kehitettävät tietomallit, standardit, infrastruktuurit ja palvelut perustuvat mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin kansallisiin ja eurooppalaisiin ratkaisuihin. Uusien rinnakkaisten rakenteiden muodostumista tulee välttää.

U-kirjelmässä on laskettu, että valtiolle jäsenyys tarkoittaa 50 000 euron vuosittaista jäsenmaksua sekä yhtä henkilötyövuotta kansalliseen koordinointiin ja enintään yhtä henkilötyövuotta asiantuntijatyöhön. Varsinainen kehittämistyö perustuisi pitkälti erilliseen EU:n hankerahoitukseen.

CC BY

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että toistaiseksi ei ole arvioitu, millaisia vastuita ja kustannuksia yhteisten ratkaisujen käyttöönotto voisi tarkoittaa esimerkiksi kuntien ICT-investointien, järjestelmäintegraatioiden, henkilöstön työajan käytön ja osaamisen kehittämisen suhteen. Kuntaliiton mukaan EDU-EDICin jatkovalmistelussa tulee arvioida myös vaikutukset koulutuksen järjestäjien kustannuksiin ja hallinnolliseen taakkaan. EU- tai valtiotason ratkaisuista ei saa syntyä kunnille uusia velvoitteita ilman asianmukaista vaikutusten arviointia ja rahoitusta.

U-kirjelmässä todetaan, että Suomi voisi tuoda konsortioon osaamistaan digitaalisten palvelujen ja tiedonhallinnan kehittämisessä. Suomen vahvuutena EDU-EDICissä voidaan Kuntaliiton näkemyksen mukaan pitää kuntien ja koulutuksen järjestäjien käytännön kokemusta digitaalisten palvelujen ja koulutustiedon laajamittaisesta käytöstä. Kuntaliiton näkemyksen mukaan Suomen kannattaisikin tavoitella konsortiossa asemaa, jossa täällä jo toimivia rakenteita ja toimintamalleja voidaan nostaa eurooppalaisiksi piloteiksi.

Kuntaliitto kannattaa Suomen liittymistä EDU-EDICin perustajajäseneksi. Mikäli eurooppalaisen koulutuksen digitalisaation suuntaan, riippumattomuuteen ja turvallisuuteen halutaan aidosti vaikuttaa, alkuvaiheen täysjäsenyydelle on järkevä peruste. Kuntaliitto kuitenkin toteaa, että Suomen jäsenyydelle tulee asettaa kansalliset pelisäännöt: Suomen tavoitteet tulee määrittää yhteistyössä kuntasektoria sekä muita koulutuksen järjestäjiä ja sidosryhmiä kuulemalla. Ratkaisujen sovittaminen kansalliseen arkkitehtuuriin mukaan lukien käyttöönotosta aiheutuviin kustannuksiin tulee tapahtua siten, ettei lisävelvoitteita kunnille synny tai ne kompensoidaan täysimääräisesti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Susanna Huovinen
varatoimitusjohtaja

Ilkka Eronen
erityisasiantuntija

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi